

وسيله الخادم الى المخدم

در شرح صلوات ۱۴ معصوم عليه السلام

امام هادی عليه السلام

فضل الله بن روزبهان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وسيله الخادم الى المخدم : در شرح صلوات چهارده معصوم (ع) - امام هادی (ع)

نویسنده:

فضل الله بن روزبهان خنجی اصفهانی

ناشر چاپی:

انصاریان

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

- ۵ فهرست
- ۶ وسیله الخادم الی المخدوم : در شرح صلوات چهارده معصوم (ع) - امام هادی (ع)
- ۶ مشخصات کتاب
- ۶ در صلوات بر امام هادی (ع)
- ۸ پاورقی
- ۹ درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

وسيله الخادم الى المخدوم : در شرح صلوات چهارده معصوم (ع) - امام هادی (ع)

مشخصات کتاب

سرشناسه : فضل‌الله بن روزبهان ۸۶۰؟ - ۹۲۵؟ ق
عنوان قراردادی : [وسيله الخادم الى المخدوم
عنوان و نام پدیدآور : وسيله الخادم الى المخدوم : در شرح صلوات چهارده معصوم (ع) / فضل‌الله بن روزبهان خنجی اصفهانی
به کوشش رسول جعفریان
وضعیت ویراست : [ویرایش ۴۲]
مشخصات نشر : قم موسسه انصاریان ۱۳۷۵.
مشخصات ظاهری : ص ۳۱۵
شابک : بها: ۶۵۰۰ریال ؛ بها: ۶۵۰۰ریال
وضعیت فهرست نویسی : فهرست نویسی قبلی
یادداشت : کتابنامه به صورت زیرنویس
عنوان دیگر : در شرح صلوات چهارده معصوم ع
موضوع : صلوات
شناسه افزوده : جعفریان رسول ۱۳۴۳ - ، مصحح
رده بندی کنگره : BP۲۶۶/ف۵۵۶۵ ۱۳۷۵
رده بندی دیویی : ۲۹۷/۷۷
شماره کتابشناسی ملی : م ۷۶-۸۷۷

در صلوات بر امام هادی (ع)

اللهم و صل و سلم علی الامام العاشر و درود و صلوات ده و سلام فرست بر امام دهم. از این جا شروع است در صلوات بر حضرت امام علی نقی هادی که امام دهم است؛ و آن حضرت بعد از پدر خود محمد تقی جواد امام به حق است، به نص از قبل پدر خود چنان چه ثابت شده هیچ خلافتی در امامت او نیست. و آن حضرت بعد از وفات پدر خود در مدینه ساکن بوده و آن حضرت مبدول [۱] طاعات و عبادات بوده تا واثق خلیفه آن حضرت را به سر من رای نقل کرد. مقتدی الحی و النادی، سید الحاضر و البادی آن حضرت مقتدای حاضر و بادیه نشین بود و آن حضرت سید بزرگ حی و قبیل و مجلس مردمان بود. و این اشارت است بدان که آن حضرت همه‌ی طوایف امت را از مردمان شهرها و ولایتها که ایشان را حاضر گویند. یعنی: مردمان حضری، و از مردمان بادیه نشین و ساکن برها که ایشان را بادی گویند امام و پیشوا و سید و مقتدا بود. چنان چه روایت کرده‌اند که شأن آن حضرت به غایت بزرگ بوده و جمیع طوایف [صفحه ۲۵۸] قبایل عرب و عجم بدان حضرت اقتدا می‌کرده‌اند آن حضرت در شهر سر من رای که از مداین عراق عرب است و بر کنار دجله واقع است، ساکن بوده و آن حضرت را در آن جا خانه‌ای مشهور بوده و همه‌ی طوایف از آن حضرت فواید می‌یافته‌اند و همگان از بنی‌العباس و سایر بنی‌هاشم امرای عرب آن حضرت را امام و مقتدای خود می‌دانسته‌اند. صاحب کشف الغمه [۲] در کتاب خود آورده به روایت از پسر فتح بن خاقان که از امرای بزرگ واثق خلیفه بود. که هنگام که والی شهر قم شده بود شبی با مردم خود حکایت کرد که پدر من فتح بن خاقان در زمان واثق خلیفه به غایت بزرگ و عظیم‌الشأن

بود و عنان اختیار خلافت واثق در دست او بود و تمامی مهمات ملک و مال و لشکر و رعیت برای پدر من منوط بود و او مردی به غایت متعظم و متکبر بود و هیچکس را از امرای بنی‌العباس و قواد لشکر تعظیم نمی‌کردی و جهت کس بر نمی‌خواست. یک روز صباح در خانه‌ی خود بر مسند حکومت نشسته بود و من بر بالای سر او ایستاده بودم و حاجبان می‌آمدند و نزد او یاد می‌کردند که فلاں و فلاں آمده از اکابر بنی‌هاشم و اقوام خلیفه و امرای بزرگ و او به هیچکس التفات نمی‌کرد. ناگاه حاجب درآمد و گفت ابوالحسن بن الرضا بر درگاه است. دیدم که پدرم از جای خود برخاست و گفت درآید درآید؛ من تعجب کردم که این چه کس است که نام او پیش پدر من به کنیت یاد کردند و هیچ کس را به غیر از خلیفه در حضور پدرم به کنیت یاد نمی‌کردند؛ و دیگر این همه اکابر بنی‌هاشم را یاد کردند که بر درگاه نشسته‌اند و به هیچ التفات نکردند و چون نام او بردند همچنین «اقبال و شعف» [۳] اظهار کرد. من در این تعجب بماندم، چون در آمد جوانی دیدم در کمال جمال و فر و شکوه [صفحه ۲۵۹] که مثل او هیچ کس را ندیده بودم. چون پدرم او را بدید از مسند خود به تعجیل تمام برخاست و استقبال کرد و او را بیاورد و بر مسند خود نشانید دست او را ببوسید و با او به مکالمه درآمد و در اثنای سخن چند نوبت با او گفت: پدر و مادر من فدای تو باد. و تعجب من در آن احوال زیادت شد. در این اثنا خبر آوردند که متوکل خلیفه که پسر واثق بود بر درگاه است. تعجب در آن حال زیادت شد. پدرم گفت: غلامان از دو طرف صف راست کندی آن را «سماطین» [۴] گویند تا متوکل درآید و با حضرت امام گفت: پدر و مادرم فدای تو باد. تو پس صف‌ها برو تا او تو را نبیند؛ آن حضرت برخاست و روان شد. و متوکل درآمد و من در آن تعجب بودم و عادت پدرم چنان بود که شب ساعتی می‌نشست و در مهمات روز نظر می‌کرد؛ چون به عادت خود بنشست من پیش آمدم و گفتم: من امروز از حال تو تعجب کردم که شخصی درآمد من او را نمی‌شناختم و او را به کنیت پیش تو یاد کردند و تو او را به خلاف طریقه‌ی خود تعظیم‌های بسیار کردی و من هرگز ندیده‌ام که تو با هیچکس از اکابر بنی‌هاشم چنین عمل کرده باشی. پدرم گفت ای پسر، آن شخص علی بن الرضا است و او بزرگترین خلیفه است و در جمیع بنی‌هاشم کس به فضل و کمال و مناقب او نیست و تمامی عالم او را مسلم می‌دارند و او امام شیعه است و اگر خلافت از بنی‌العباس زایل شود هیچ کس شایسته‌ی آن نیست از بنی‌هاشم الا او و سیادت و بزرگی او مسلم است. حارز نتیجه [۵] الوصایه و الامامه [۶] من المبادی آن حضرت جمع کننده و فراگیرنده‌ی نتیجه وصایت و امامت است از مبادی. یعنی منصب وصایت نبوت و مرتبت ولایت که او را نتیجه داده از پدران او که مبدأها و منشأ او بوده‌اند بدو رسیده؛ یا آن، که نتیجه منصب وصایت و امامت از مقدمات آن که علم و تقوا و اعمال صالحه است بدان حضرت رسیده، و از حسن اعمال بدین پایه عظیم و مرتبه‌ی جسیم راه بوده، و بالله التوفیق. [صفحه ۲۶۰] السیف الغاضب [۷] علی رقبه کل مخالف معادی آن حضرت شمشیر برنده است بر گردن هر مخالف که دشمنی کننده باشد. و این اشارت است بدان که آن حضرت همچو سایر ائمه مهدیین گردن «دشمنان» [۸] دین را به شمشیر حجت و برهان قطع می‌فرموده. و مخالفان را به حکم الهی و قوت امامت در ربقه‌ی طاعت و انقیاد در می‌آورده. روایت کرده‌اند که برادر آن حضرت که بر سیرت و طریقه‌ی آن حضرت و پدر آن نبوده با آن حضرت در مقام مخالفت و معادات بوده و دعوی امامت می‌کرده. آن حضرت به حجت و برهان او را الزام کرده قصد او را باطل گردانیده و آیات امامت و بینات وصایت بر او درست کرده چنان چه او را مجال مخالفت نمانده. کھف الملهوفین فی النوائب و العوادی آن حضرت همچو غار پناه ضعیفان و عاجزان است، در حوادث و نوائب روزگار که بدیشان عاید شود. و این اشارت است بدان که آن حضرت ملاذ و ملجأ ضعیفان و فقیران بود، و هر کس را اجابتی بود توسل بدو می‌نمود، و آن حضرت او را پناه می‌داد و راه نماینده‌ی حیرانان اودیه‌ی فقر و ضرر بود، در وقتی که حوادث روزگار نوایب زمان ایشان را عاجز و پریشان می‌ساخته و دور چرخ بدیشان باز می‌گردیده، صلوات الله علیهم اجمعین. قاطع العطش من الأكباد الصوادی آن حضرت باز نشانده‌ی تشنگی است از جگرهای تشنه. و این اشارت است به اخلاق و مکام آن حضرت. چنان چه روایت کرده‌اند آن حضرت نسبت به محتاجان در غایت عطوفت و مهربانی بود و هر کس را بدان حضرت حاجتی و مقصدی بود آن حضرت با او به طریق

ملاطفه و ترحم زندگانی کردی. گویا همچو آب زلال تشنگی جگرهای تشنه را به زلال مرحمت و افضال ساکن می‌گردانید. و این در هر زمان از اخلاق ائمه‌ی هدی بوده. [صفحه ۲۶۱] الشاهد بکمال فضله الأحاب و الأعدای آن حضرت گواه است بر کمال فضل و بزرگی او و دوستان و دشمنان. یعنی آن حضرت در کمال، چنان متعین و ممتاز بوده که دوست و دشمن بر آن گواهی می‌داده‌اند. اما دوستان خود ظاهر است؛ و اما دشمنان خود به واسطه‌ی آن که کمال فضل آن حضرت چنان ظاهر بوده که دشمنان هم در مقام اقرار شهادت بوده‌اند. و هیچ کس را از آن به هیچ وجه استنکافی و امتناعی نبوده و کمال فضل آن است که دشمن بدان معترف گردد، بلکه بر آن گواهی دهد. چنان چه گفته‌اند: الحسن ما شهدت به الضرات. یعنی حسن آن است که زنان شوهر [۹] بدان گواهی دهند. ملجأً أولیائهم بولائه یوم ینادی المنادی آن حضرت پناه و محل التجاء دوستان خود است به دوستی و محبت که با ایشان دارد. یا آن که پناه دوستان خود است به واسطه‌ی دوستی که محبان با او دارند، در روزی که ندا کند منادی. و مراد روز قیامت است یعنی در روز قیامت آن حضرت پناه دوستان و احباب خود خواهد بود به واسطه‌ی ولا محبتی که با او دارند. و این اشارت است بدان که دوستان و ارباب تولای اهل بیت روز قیامت که منادی «یوم ندعوا کل اناس بامامهم» ندا کند و هر کس را به امام خود بخواند در پناه آن ائمه بزرگ مقدار خواهند بود. اللهم احشرنا فی زمرةهم. أبی الحسن علی النقی هادی بن محمد «النقی» کنیت آن حضرت ابوالحسن است، همچو کنیت جد خود، علی بن موسی علیه‌السلام؛ و آن حضرت را از اولاد، امام حسن عسکری علیه‌السلام بوده که بعد از آن حضرت امام است. و والدهی آن حضرت ام‌الولد بوده و از جمله القاب آن حضرت یکی نقی است یعنی پاکیزه از جمیع عیوب. و این اشارت است به عصمت و طهارت آن حضرت و پاکیزگی از عیوب حسبی نسبی با آن که آن حضرت نقاوه و برگزیده‌ی ائمه‌ی عظام و اجداد کرام خود است. دیگر از القاب آن حضرت هادی است زیرا که او را نماینده‌ی مردمان است، [صفحه ۲۶۲] به طریق صواب و حق؛ و الله الهادی. الشهید بکید الأعداء المقبور بسر من رأی آن حضرت شهید است به کید دشمنان. و این اشارت است بدان که آن حضرت را زهر دادند. و اختلاف کرده‌اند در سبب وفات آن حضرت؛ بیشتر بر آنند که واثق خلیفه به اکل او را زهر دادند. و در کتاب کشف الغمه روایت کند که چون حضرت امام نقی خسته [۱۰] شد تمامی رؤوس بنی‌هاشم و اکابر سر من رأی همه اوقات ملازم بودند، و اطباء تردد می‌کردند. و خلیفه فرموده بود که اطباء ملازم درگاه او باشند. و شأن و مرتبت او در آن مملکت بسیار بزرگ بود و همه‌ی مردم ملازم درگاه شده و مهمات خلایق معطل مانده و واقعه‌ی مرض آن حضرت، بر مردم بسیار دشوار بود. تا بعد از چند روز، مرض آن حضرت اشتداد یافت و غموم و مصائب مردم زیادت شد و خواهر از اندیشه فوت و فراق آن حضرت بسیار مکدر بود. بعد از چند روز، آن حضرت وفات فرمود و از دار فانی به جنت جاودانی انتقال کرد. و ولایت آن حضرت به موضعی بود از ولایت مدینه در نصف ذی‌الحجه سنه‌ی اثنی عشره و مائین. و در روایتی روز سه‌شنبه خامس رجب. وفات آن حضرت در سر من رأی ماه رجب سنه‌ی اربع خمسین و مائین. و سن مبارک آن حضرت چهل و یک سال بود. و صباح آن روز که آن حضرت وفات فرمود، اضطرابی در سر من رأی افتاد که گویا صبح قیامت است. و خلیفه و لشکر و اکابر بر در خانه‌ی آن حضرت آمدند. و آن حضرت را در موضع سر من رأی در مشهد مقدس که منسوب به آن حضرت است، دفن کردند. و آن مزار مشهور است. اللهم صل علی سیدنا محمد و آل سیدنا محمد سیما سید الحی و النادی علی النقی الهادی و سلم تسلیما

پاورقی

[۱] مشغول!

[۲] کشف الغمه، ج ۲ صص ۴۰۷ - ۴۰۹؛ الکافی ج ۱ صص ۵۰۳ - ۵۰۵؛ الارشاد صص ۳۳۸ - ۳۴۰. این خبر در منابع یاد شده درباره‌ی امام عسکری علیه‌السلام نقل شده. راوی آن نیز احمد بن عبیدالله بن خاقان است.

- [۳] در «غ» نیامده.
 [۴] سماط کشیدن: صف کشیدن.
 [۵] «نتیجه» در «غ» نیامده.
 [۶] در «غ»: الامانه.
 [۷] در «غ»: الناصب.
 [۸] از «غ» افتاده.
 [۹] مقصود هوو می‌باشد.]
 [۱۰] مریض شد.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می‌کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می‌دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

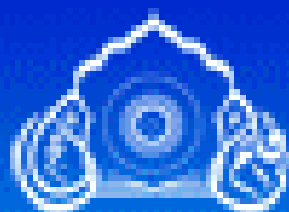
از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

